

Sarah Sørheim (kulturredaktør) | Mona Gjessing
Øivind Storm Bjerke | Tore Næss | kunst@klassekampen.no

KUNST

Kunstner og aksjonist

Den kinesiske kunstneren Ai Weiwei ligger nå innlagt på sykehus i Tyskland, etter at han tidligere i høst ble utsatt for et voldelig angrep fra kinesisk politi. Ifølge Weiwei selv skyldes angrepet at myndighetene ville hindre ham fra å vitne i en sak mot en regimekritiker. Weiwei er en av Kinas største nålevende kunstnere, kanskje mest kjent for å ha designet det berømte OL-stadionet «Fugleredet» i Beijing, men han har også markert seg som en hard regimekritiker, blant annet gjennom sin Twitter-konto, som flere ganger har blitt sperret av myndighetene.

Sarah Sørheim

Ai Weiwei

Grå og grå, fru Blom

ANMELDELSE

Produserte landskap

Ingrid Book og Carina Hedén
Fotografier
Galleri AHO, Oslo
Står til 14. oktober

I nordisk samtidskunst er Ingrid Book og Carina Hedén blant de viktigste representantene for dokumentarfotografiet i sin enkleste og mest direkte form. Tidligere har de to kunstnerne, som har samarbeidet i over tyve år, arbeidet med både konseptuelle og relasjonelle prosjekter.

På den aktuelle utstillingen «Produserte landskap» presenterer Book og Hedén en serie nye fotografier med veiskjæringer som motiv. Arbeidene ble laget spesielt til den internasjonale konferansen «Routes, Roads and Landscapes», som ble arrangert ved Arkitekt- og designhøgskolen forrige helg, men utstillingen står frem til midten av oktober og er vel verdt et besøk.

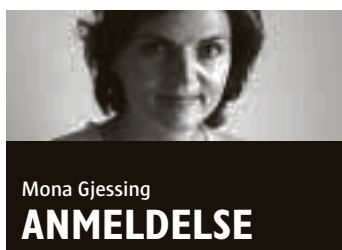
BOOK & HEDÉN: Produserte landskap

Den veistrekningen Book og Hedén har valgt å undersøke nærmere, E6 mellom Göteborg og Oslo, er en av de minst spennende i landet, og kommer garantert aldri til å figurere på skrytelisten Nasjonale turistveger. Hvordan har det seg da at de utstilte fotografiene fra denne veistrekningen har blitt så fascinerende? Først og fremst blir jeg glad for, å for første gang, få studert utsikter jeg alltid har passert forbi i full fart og dermed aldri har tillagt noen egenverdi eller videre betydning. «Fotografiene fryser bilder som i virkeligheten rives vekk av bilens høye fart,» slik Janike Kampevoll Larsen uttrykker det i teksten som er produsert til utstillingen.

«Produserte landskap» knytter an til veiserien E6 Nocturne fra 1992, en serie hvor det også dreide seg om offentlige, anonyme ikke-steder, steder man sjeldent eller aldri stopper. I denne utstillingen er det ikke nattlandskapet som settes i tale, men derimot skjønnheten i det dagklare. Fotografiene i de tynne, grå terramennene har ikke egne titler, og det ene ligner kanskje det andre. Hver især har de utvalgte stillbildene likevel sine spesielle estetiske kvaliteter – i likhet med ethvert av landskapene vi haster forbi på motorveien.

Mona Gjessing
kunst@klassekampen.no

Et skarpt blikk

Mona Gjessing
ANMELDELSE

The Natriot Act

Nate Lowman
Astrup Fearnley Museet for Moderne Kunst
Installasjoner, maleri, skulptur
Står til 3. januar 2010

På sitt beste evner den politisk orienterte kunstneren Nate Lowman å kombinere det estetiske og materielle med det personlige og sosiale. Men ikke alle innfallene hans er like interessante.

Det er egentlig ikke et nevneverdig problem at den amerikanske kunstneren Nate Lowman kom 20 minutter for sent til pressekonferansen på Astrup Fearnley Museet for Moderne Kunst (AFM) i forrige uke.

Men da museumsdirektør Gunnar Kvaran smilende unnskyldte den 30-årige Lowman med at «han er en ung mann», falt jeg for en kort stund ut og satt og grublet litt over dagens relative ungdomsbegrep. Da Edvard Munch rundt 30, hadde han allerede malt «Syk pike», «Melankoli» og «Skrik». En retrospektiv med Munch i den alderen ville ikke bydd på store problemer. Bare til en sammenlikning, altså.

Da Lowman ankom, var jeg trådt ut av det grublende modusen. Den relativt unge kunstneren svarte alvorlig og utførlig på spørsmål fra pressen og hevdet, blant annet, at den politiske kunsten, inkludert hans egen, ikke har noen innflytelse verken på amerikanske politikere eller på politikken generelt.

Lowman var i 2005 en av bidragsyterne på utstillingen «Uncertain States of America – American Art in the 3rd Millennium» på AFM. På den tiden hadde han hovedfokus på amerikansk utenrikspolitikk. I dag beskjeftiger han seg i større grad med kritikkverdige forhold i eget land.

Den omfattende soloutstillingen

SLURVETE: «Happy Endings»

SLÅENDE: «Pump Dump»

«The Natriot Act» er et bevis for at Lowman, til tross for den manglende tilliten til den politiske kunstens umiddelbare slagkraftighet, likevel ikke har resignert. Tvert imot fremstår han som svært produktiv. Selve utstillingstittelen spiller på den amerikanske loven Patriot Act, som, i manges øyne, gir amerikanske myndigheter litt for utstrakte rettigheter i kampen mot terror. Med tittelen «The Natriot Act» ønsker Nate Lowman kanskje å markere at han som kunstner setter seg selv og sine egne lover høyere enn myndighetenes. I det store og hele fremstår Lowman som en kunstner med stor integritet. Han er et eksempel på en politisk orientert, kritisk kunstner som på sitt beste fører flere erfaringsområder sammen og evner å kombinere det estetiske og materielle med det personlige og sosiale. Når det er sagt, er det likevel ikke slik at Lowmans arbeid fremstår som

IKKE RESIGNERT: Nate Lowman fremstår med intet

lytefritt. Mer om dette avslutningsvis.

Et slående arbeid er installasjonen «Pump Dump», som i utgangspunktet var tenkt som et minnesmerke over krigen i Irak. 22 gamle, avlange deksler til bensinpumper er montert i en egen sal, på rekke og rad som om de var klassiske malerier. Noen av dekslene er 70–80 år gamle og fremstår som nærmest utstudert vakre. Et bilde eller symbol kan, som kjent, si mer enn tusen ord.

Selv ble jeg målløs stilt overfor den svarte, skråstilte konstruksjonen «How to Redeem your Towed Vehicle», et svartmalt inntauingsredskap i massivt jern, demontert og stilt opp midt i rommet som et slags kors. Symbolet appellerte i sin